

Fiberforening.no

v/ leder Jørn Slåtten

Olav Vs gate 1

0161 Oslo

Postadresse: Midtåsen 15 C, 1166 Oslo

epost: jorn@fiberforening.no

Nkom

Nasjonal kommunikasjonsmyndighet

Postboks 93

4791 LILLESAND

Vår referanse: Hans Jørgen Enger

Levert til: firmapost@nkomno

Oslo, 27. april 2022

INNSPILL OM METODE FOR GEOGRAFISK MARKEDSAVGRENSNING (2109795)

Fiberforening.no ønsker å oversende våre synspunkter på foreløpig metode for avgrensning av geografiske markeder for fast bredbåndsaksess.

Fiberforening.no, ofte omtalt som Fiberforeningen, er et interesseorgan for ulike fiberaktører i Norge med 57 medlemsvirksomheter. Formålet til Fiberforening.no er å ivareta medlemmers interesser og verdier, være et fora for diskusjon og initiativ til samarbeid mellom regionale aktører og videre bidra til økt bredbåndsutbygging for bedrifter og privatpersoner utenfor urbane strøk.

Innledningsvis vil vi belyse at vi deler samme bekymring som fremsatt av Samfunnsbedriftenes «Høringsinnspill til Nkom om produktmarkedsavgrensning for fast bredbåndsaksess» om en sentralisering av bredbåndsordningene, der de landsdekkende operatørene tilgodesees. I likhet med Samfunnsbedriftene er vi opptatt av en langsiktig og forutsigbar håndheving av regelverket for å få god kvalitet på tjenestene og samtidig god tilgang i hele Norge, ikke kun i de mest kommersielle attraktive områdene.

Innspillet om metode for geografisk markedsavgrensning struktureres i tråd med høringsnotatet og deles inn i fire deler som henviser til høringsnotatet publisert på Nkoms nettsider.

Det metodiske grunnlaget som Nkom har beskrevet i kapittel 4

Fiberforening.no har ikke noen innvendinger til at Nkom legger EU-kommisjonens «Guidelines on market analysis and the assessment of significant market power under the EU regulatory framework for electronic communications networks and services» fra 2018 og kapittel 2.3 i EU-kommisjonens «Explanatory Note» til grunn som metodisk utgangspunkt. Vi vil imidlertid understreke viktigheten av at Nkom i den videre prosessen bruker tolkningsrommet som følger av det metodiske utgangspunktet for å sikre ivaretagelse av alle aktører som tilbyr bredbånd i Norge.

Videre for å kunne gi en uttalelse om hvilke geografiske enheter Nkom burde ta utgangspunkt i, savnes det en mer spesifikk beskrivelse av hvordan steg to og tre vil kunne se ut for det norske markedet og hvordan en slik analyse vil gjøres. Basert på tilgjengelig informasjon er det vanskelig å slå fast om aggregeringen av geografiske enheter i steg tre, vil ivareta de små og regionale aktørene tilstrekkelig. For å sikre forutsigbarheten ved valg av geografiske enheter kunne fremgangsmåten for aggregering med fordelt ha blitt tydeliggjort. Dette også for å fremheve hvordan Nkom skal sikre at analysene ikke fører til at u hensiktsmessig markedsfragmentering skjer.

Nkoms foreløpige vurderinger i kapittel 5 om markedet for fast bredbåndsakssess er nasjonalt

I et framoverskuende perspektiv er det nærliggende å legge til grunn at utbyggingen av 5G vil kunne sikre et bedre tilbud for fast trådløst bredbånd. Fiberforening.no oppfatning er at fast trådløst bredbånd må anses å inngå i samme produktmarked som fiber- og HFC-aksess. Dette mener foreningen trekker klart i retning av at markedet for fast bredbåndsakssess er nasjonalt.

Med utgangspunkt i at fast trådløst bredbånd er å anse som en del av samme produktmarked som fiber- og HFC-aksess, mener Fiberforeningen at flere av argumentene lagt frem under 2018-analysen er minst like aktuelle i dag. Fiberforeningen mener dette er et sentralt premiss for arbeidet med geografisk avgrensning som med fordel kunne vært avklart på forhånd.

At Nkom jobber videre med sentrale problemstillinger knyttet til produktmarkedsavgrensning parallelt med avgrensningen av geografiske markeder gjør at det ikke blir like forutsigbart hva konsekvensene for metoden for geografisk markedsavgrensning blir. Dette grunnet at

arbeidet med geografiske avgrensninger i stor grad forutsettes av et klart definert produktmarked, som beskrevet i Guidelines' punkt 46.¹

Nkoms foreløpige vurderinger i kapittel 6 av alternative geografiske enheter som kan danne utgangspunkt for den geografiske analysen.

I tråd med «Explanatory Note» understrekes det at de geografiske enhetene må være store nok til å unngå ressurs- og tidkrevende analyser på mikronivå som kan føre til uhensiktsmessig markedsfragmentering. Her har Nkom betydelig spillerom etter EU-kommisjonens veiledning, og Fiberforening.no mener at man må velge geografiske enheter som er store nok som utgangspunkt for den geografiske analysen. Dette for å sikre at man har ressurser til å gjennomføre forsvarlige analyser av enhetene og for at det skal være mer forutsigbart hvilke konsekvenser aggregering i steg tre vil ha.

Bakgrunnen for vurderingene knyttet til geografiske enheter som kan danne utgangspunkt for den geografiske analysen er kun beskrevet overordnet.

Selv om reverseringen av fylker vil skje er det trolig liten grunn til å anta at fylkene ikke vil ha klare og stabile grenser i etterfølgende tid. Dette kunne Nkom med fordel ha skrevet mer om eller forutsatt en viss oppdeling av fylker, enten slik det var før sammenslåingen eller ikke.

Bakgrunnen for at man legger til grunn at «det er større forskjeller i konkurranseforholdene innad i de fleste fylker enn mellom fylkene» kunne også videre blitt belyst. Vi savner at det undersøkes og fremlegges andre argumenter.

Vi mener at en grundigere fremlagt vurdering av geografiske enheter kunne bidratt til mer forutsigbarhet i inndeling og eventuell aggregering av markeder.

Andre innspill til Nkoms videre arbeid med geografiske avgrensninger av det norske markedet for fast bredbåndsaksess

For små regionale aktører er det særs viktig at man ivaretar incentivet til å bygge ut fiber i gravgrendte strøk, som forutsetter at man har en viss markedsandel i mer tettbebygde områder. Det er viktig at Nkom tar dette i betraktning i det videre arbeidet slik at

¹ [Meddelelse fra Kommissionen — Retningslinjer for markedsanalyse og vurdering af stærk markedsposition efter EU's regelsæt for elektroniske kommunikationsnet og -tjenester EØS-relevant tekst. \(europa.eu\)](#)

avkastningen på betydelige investeringer gjort av aktører i distriktene ikke pulveriseres. For utbyggere i distriktene kan grossistinntekter kompensere i noen grad, men vil utgjøre en mindre og mer passiv inntekt per tilkoblede abonnent, med korresponderende reduksjon i antall arbeidsplasser og kapasitet til utbygging og vedlikehold.

Et fremtidig SMP-vedtak kan dermed ha store konsekvenser for den enkelte utbygger og dens incentiv for videre utbygging, som igjen understreker viktigheten av en forutsigbar og nøktern tilnærming til prosessen.

Vi takker på vegne av medlemmene for anledningen til å gi våre innspill.

Med vennlig hilsen

Fiberforening.no
ved leder Jørn Slåtten